

POLITICI ȘI VALORI ALE UNIUNII EUROPENE OGLINDITE ÎN ACTIVITATEA EUROPARLAMENTARĂ ROMÂNEASCĂ - PERSPECTIVE DIACRONICE

Lect. univ. dr. Mihaela MARTIN,

Masterand Răzvan VĂDUVA

<https://www.doi.org/10.52744/978-606-26-1601-4.05>

Introducere

Lucrarea coroborează datele cantitative cu documente și informații găsite pe portalul Parlamentului European cu scopul de a prezenta într-o manieră concisă o privire de ansamblu asupra importanței acestei instituții pentru bunul mers al întregului aparat socio-economico-administrativ european. Un accent aparte cade și pe activitatea europarlamentarilor români, accentuându-se impactul acesteia în impulsționarea mecanismului de control și decizie european.

1. Scurt istoric al PE, principalele caracteristici și rolul său în cadrul guvernantei europene

Istoria Parlamentului European (PE) ia naștere în anul 1952, când, în cadrul Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului a avut loc prima întâlnire care a reunit membrii parlamentelor naționale ale căror state erau membre în alianță. La momentul acela, Parlamentul nu era altceva decât un ansamblu consultativ.

În 1957, adoptarea Tratatului de la Roma a fost marcată de schimbarea numelui instituției, din Adunare Generală în Parlamentul European. Deși nu avea atribuții noi, numărul deputaților europeni a fost majorat la 142.

În anul 1974, Summitul de la Paris a venit cu schimbări majore în ideologia de funcționare a Parlamentului European. La inițiativa președintelui

Republicii Franceze, Valéry Giscard d'Estaing, Parlamentul capătă noi puteri, se stabilește că membrii parlamentului trebuie aleși în mod direct de către cetățeni. Deși discursul a influențat cu siguranță viitorul instituției, propunerile președintelui Franței vor fi concretizate abia în 1979, când cetățenii celor 9 state membre ale Comunității Europene vor alege componența Parlamentului European pentru prima dată.

Parlamentul European reprezintă vocea cetățenilor, fiind prima instituție a Uniunii Europene și a doua cea mai mare adunare parlamentară aleasă democratic, după cea din India. Cu 705 eurodeputați, aleși prin vot direct de către cetățeni pentru un mandat de 5 ani, respectând principiul proporționalității descrescătoare, aceștia sunt conduși în prezent de președinta Roberta Metsola, primul vice-președinte Othmar Karas și 14 vice-președinți.

Parlamentul European a căpătat puteri legislative începând cu anul 1992, de la semnarea Tratatului de la Maastricht, instituția fiind responsabilă de adoptarea legislației la nivelul Uniunii Europene, atribuție pe care o împărtășește cu Consiliul Uniunii Europene.

Prin procedura de codecizie se amplifică gradul de implicare al Parlamentul European în aproape toate domeniile de competență ale UE, acesta devenind un actor important în procesul decizional. Procedura de codecizie introdusă prin Tratatul de la Maastricht va fi consolidată de legislația adoptată ulterior, devenind începând cu anul 2009 procedura legislativă ordinară ce consolidează poziția Parlamentului, fiind principalul procedeu codecizional la nivelul Uniunii Europene. (Săgeată, 2014)

Pe lângă puterile legislative stabilite de tratate, Parlamentul are un rol crucial în lupta pentru promovarea spiritului democratic, iar eurodeputații, prin luările de poziție și rapoartele pe care le întocmesc sprijină lupta pentru libertatea de exprimare, de mișcare și electorală a cetățenilor, deputații reprezentând interesele acestora și dincolo de granițele blocului comunitar.

Tratatul de la Lisabona, semnat la data de 13 decembrie 2007 și intrat în vigoare în 1 decembrie 2009 conferă noi puteri și responsabilități Parlamentului European, printre care și planificarea bugetării la nivelul Uniunii Europene, activitate care trebuie realizată în colaborare cu Consiliul Uniunii Europene. De asemenea, Parlamentul European are atribuția de a monitoriza atent utilizarea fondurilor pe care le alocă.

Parlamentul European are o relație instituțională strânsă și cu Comisia Europeană, președintele și comisarii europeni fiind mai întâi validați de către Parlamentul European înainte ca aceștia să-și poată prelua mandatele. Începând cu alegerile din 2014 fiecare partid a putut să-și propună propria variantă de președinte al Comisiei Europene, acesta fiind nevoit să treacă printr-un vot de încredere. Acest triumf instituțional elaborează politici și adoptă acte aplicabile în întreg spațiul Uniunii Europene. (Fundația Robert Schuman, 2022)

Potrivit raportului Eurobarometer de la începutul anului 2022, publicat de Parlamentul European, 47% din români văd un plus în aderarea României la UE, 23% văd un minus în acest lucru, iar 29% își păstrează neutralitatea.

Mai mult, România se află pe locul al treilea la atitudinea pozitivă față de blocul comunitar, 51% dintre români având părere pozitivă despre uniunea Europeană, 12% accentuând minusurile acesteia, iar 1% fiind nesiguri. Cu toate acestea 44% dintre români consideră că lucrurile nu merg așa bine în Uniunea Europeană, echilibrul fiind dat de 44% care cred opusul, în timp ce 8% din respondenți rămân nesiguri.

Referitor la încrederea pe care o au românii în Parlamentul European avem următorul procentaj: 45% dintre români cred în rolul Parlamentului European, 19% au o părere negativă despre acesta și 34% sunt neutri. Pornind de la premiul Saharov, printre valorile care ar trebui apărate de Parlamentul European se numără respectarea statului de drept (26%) protejarea drepturilor omului (25%) sau libertatea de exprimare (23%). Totuși la nivel european România se află în topul 10 țări cu cea mai puțină încredere în parlamentul UE. (Europa Liberă, 2022)

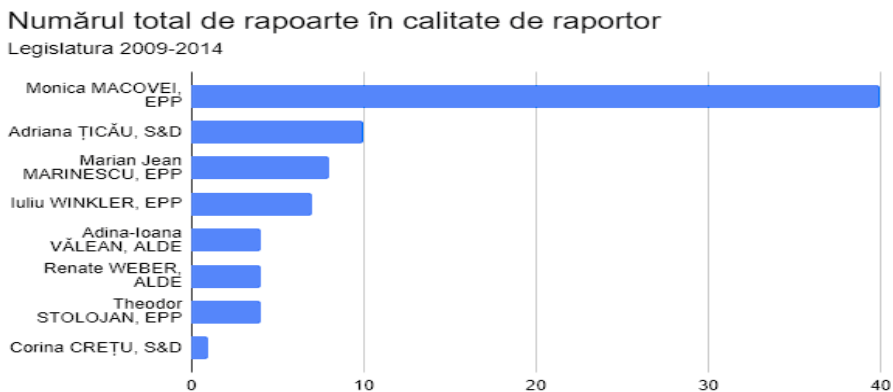
2. Activitatea europarlamentari romani – perspectivă diacronică

În analiza activității europarlamentarilor romani, au fost urmărite activități parlamentare ca: rapoarte în calitate de raportor/raportor alternativ, contribuții la dezbateri în plen, avize în calitate de raportor alternativ pentru aviz, sau propuneri de rezoluție, accentul căzând în special pe rapoarte în calitate de raportor, axându-ne în principal pe calitate, nu cantitatea activității parlamentare.

În urma analizei Qvorum (Filloreanu, 2014), cei mai activi europarlamentari în legislatura 2009-2014 au fost: Marian Jean Marinescu, raportor

principal pe opt rapoarte din care patru au fost legiferae prin procedura de codecizie, Adina - Ioana Vălean, raportor principal pe patru rapoarte, din care două sunt legiferae prin procedura de codecizie, Adriana Țicău, cu un număr de zece rapoarte asumate ca raportor principal, din care trei sunt legiferae prin procedura de codecizie, Theodor Stolojan raportor principal pe două rapoarte legiferae prin procedura de codecizie și Iuliu Winkler, raportor principal pe șase rapoarte legiferae prin procedura de codecizie.

Corina Crețu, vicepreședinte al Comisiei de Dezvoltare Internațională a PE abordează în calitate de raportor teme centrate pe autoritățile locale și societatea civilă în vederea consolidării rezilienței, Monica Macovei, președinte al Delegației UE-Moldova a PE are asumate un număr de 40 de rapoarte din care trei sunt legiferae prin procedura de codecizie, iar Renate Weber, este raportor principal pe un raport legiferat prin procedura de codecizie axat pe libera circulație.

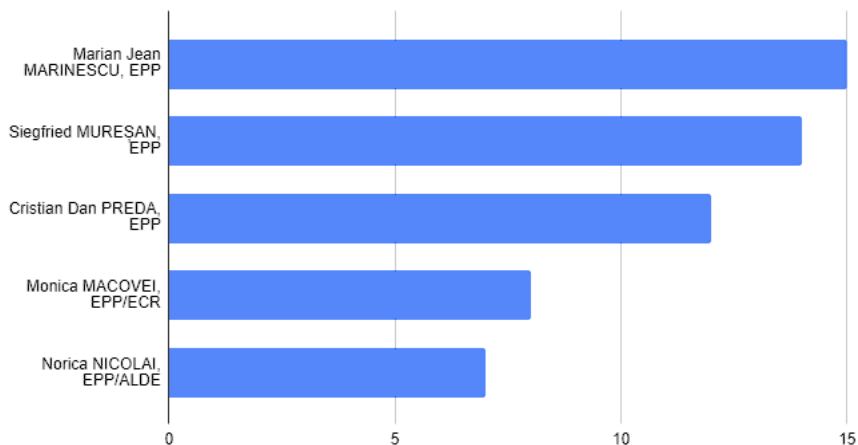
Sursă: Qvorum

La finele legislaturii 2009-2014, eurodeputații români s-au situat pe poziția a șaptea după numărul de rapoarte elaborate, pe locul opt după numărul de avize și pe poziția a patra după numărul de rapoarte amendate. (Europuls, 2014), (Filloreanu, 2014)

În ceea ce privește activitatea europarlamentarilor români din perioada 2014-2019, Europuls identifică ca fiind cei mai implicați europarlamentari pe Marian-Jean Marinescu (15 rapoarte), Siegfried Mureșan (14 rapoarte), Cristian Preda (12 rapoarte), Monica Macovei (8 rapoarte) și Norica Nicolai (7 rapoarte). În ceea ce privește rezoluțiile instituționale, se

remarcă Cristian Preda, în cazul întrebărilor scrise Cătălin Ivan, iar printre europarlamentarii cu cele mai multe luările de cuvânt se numără Doru Frunzulică, Daniel Buda, Claudia Țapardel și Maria Grapini. (Europuls, 2019)/(EurActiv, 2019)

Numărul total de rapoarte în calitate de raportor
Legislatura 2014-2019

Sursă: Euractiv

În perioada legislativă actuală a Parlamentului European (2019-2024), un număr de 33 de eurodeputați români au fost aleși prin vot direct de către cetățeni. Plecând de la informații oficiale (Parlamentul European, 2022) încercăm să schițăm în câteva rânduri activitatea parlamentară a celor mai angajați dintre aceștia.

Europarlamentarul Daniel Buda este un promotor activ al normelor privind agricultura sustenabilă, fiind vicepreședinte al comisei pentru agricultură și dezvoltare rurală, având numeroase contribuții la dezbaterile în plen și la propunerile de rezoluție. De asemenea, acesta a întocmit și 2 rapoarte, abordând problema unor presupuse încălcări ale dreptului Uniunii Europene în ceea ce privește transportul și protecția animalelor, precum și anumite aspecte referitoare la unele neconcordanțe în folosirea instrumentelor politicii de coeziune în anumite regiuni ale UE.

Cristian-Silviu Bușoi este președintele Comisiei pentru industrie, cercetare și energie. A realizat 6 rapoarte în calitate de raportor de fond și 2 rapoarte în calitate de raportor secundar, precum și 14 propuneri de

rezoluții pe teme precum protecția lucrătorilor sezonieri în contextul pandemiei, accesul la teste COVID-19, strategia de securitate cibernetică a UE sau cea mai recentă, privind statutul de țară candidată a Ucrainei.

Dacian Cioloș, unul dintre cei mai cunoscuți europarlamentari români, fost comisar european pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală în perioada 2010-2014, fost președinte al celui de-al treilea grup ca număr de membrii din Parlamentul European, Renew Europe, acesta este în momentul de față membru al Comisiei care se ocupă de realizarea politicilor în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale. În actuala legislatură, acesta a avut 28 de propuneri de rezoluție.

Siegfried Mureșan este președinte al delegației la Comisia parlamentară de asociere a Moldovei cu UE. Acesta a întocmit 5 rapoarte, 22 de propuneri de rezoluție și este unul dintre parlamentarii români cu o activitate semnificativă în cadrul dezbaterilor din plenul Parlamentului, având peste 50 de intervenții.

Dragoș Pîslaru este președintele Comisiei pentru ocuparea forței de muncă, fiind responsabil de realizarea politicilor sociale la nivelul Uniunii, de impunerea unor condiții de muncă adecvate și asigurarea securității sociale în toate țările membre.

Nicolae Ștefănuță este vicepreședinte al delegației care se ocupă de menținerea și îmbunătățirea relațiilor cu Statele Unite, precum și un membru activ al comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară, fiind un promotor al conceptului de dezvoltare durabilă la nivel european. Este considerat a fi unul dintre cei mai influenți europarlamentari români, iar postura de vicepreședinte al comisiei cu unul dintre cei mai vechi parteneri ai UE, Statele Unite, îi confirmă această statură.

Tudor Ciuhodaru este vicepreședinte al delegației care se ocupă cu îmbunătățirea relațiilor cu India. Eurodeputatul se remarcă cu 2 propuneri de rezoluție individuale, cea mai recentă fiind din data de 15 martie 2022, prin care solicită Comisiei și Consiliului revocarea certificatului digital care atestă vaccinarea împotriva virusului SARS-COV2 pe tot teritoriul Uniunii Europene, sub considerentul că țările membre au atins un nivel de vaccinare satisfăcător.

Corina Crețu face parte din comisiile care au ca atribuție controlul bugetar și dezvoltarea regională, precum și din Comisia mixtă a parlamentarilor care reprezintă Uniunea Europeană și Turcia. În calitate de

raportor a emis 2 rapoarte și a avut 11 intervenții la dezbaterile din plenul Parlamentului.

Maria Grapini este vicepreședinta Comisiei pentru piața internă a Uniunii, care are ca rol inclusiv protecția consumatorilor. De asemenea, eurodeputata este membră a Delegației la Adunarea Parlamentară Euronest. Începând cu anul 2019, a întocmit 7 rapoarte în calitate de raportor, 5 rapoarte de rezoluție și are un număr semnificativ de intervenții în plenul Parlamentului.

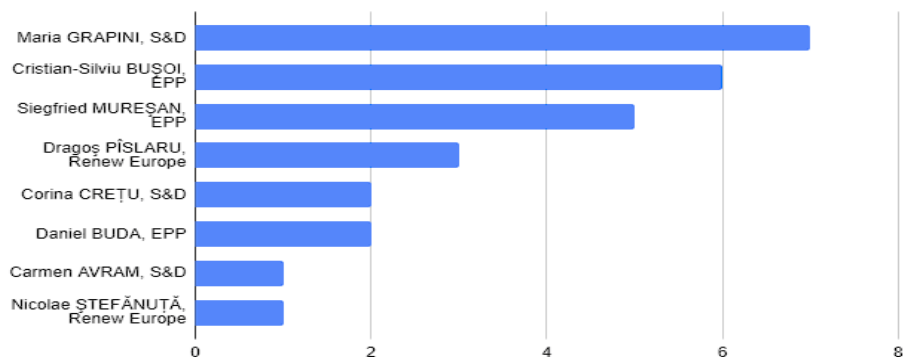
Carmen Avram este vicepreședintă a delegației la Adunarea europarlamentară Euronest și membră în Comisia pentru agricultură și dezvoltare rurală, iar de la asumarea mandatului aceasta a avut 72 de contribuții la dezbaterile din plen, a întocmit un raport în calitate de raportor și trei rapoarte în calitate de raportor secundar.

Europarlamentarul Traian Băsescu și-a asumat postul de vicepreședinte al delegației la Comisia parlamentare pentru asociere a Ucrainei la UE și este membru în numeroase comisii, printre care și cea pentru afaceri externe. Până în luna iulie 2022, acesta a avut un număr de 46 de propuneri de rezoluție și 50 de contribuții orale la dezbaterile din plen.

Vlad-Marius Botoș este vicepreședinte al Comisiei pentru dezvoltare regională și al delegației la Comisia parlamentară de asociere a Albaniei la UE. Membrul grupului europarlamentar Renew a întocmit până în prezent trei rapoarte în calitate de raportor alternativ, însă a fost foarte implicat în activitățile realizate în cadrul dezbaterilor din plen, având un număr de 70 de intervenții.

Numărul total de rapoarte în calitate de raportor

Legislatura 2019-2024 *folosind datele disponibile în iulie 2022

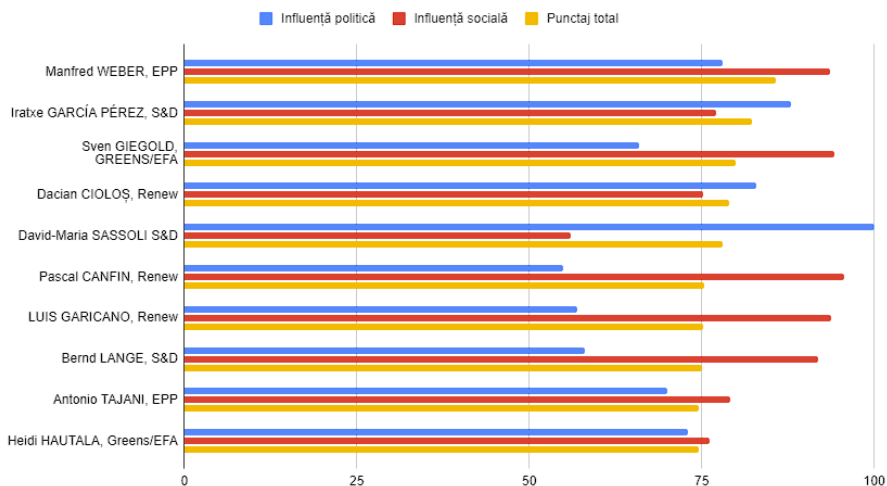

Sursă: Parlamentul European

Anual, think tank-ul VoteWatch Europe și BCW Bruxelles publică lista cu cei mai influenți eurodeputați, prin compararea următoarelor date: participarea activă la dezbaterile din plen, modul de votare, timpul petrecut la birou, prezența pe platformele de social media precum și puterea acestora de propunere sau modificare a politicilor Uniunii, în domenii precum sănătatea, dezvoltarea durabilă, economia sau relațiile externe.

Deputații români cu cea mai mare influență politică în perioada 2019-2020 au fost Dacian Cioloș și Dragos Pîslaru. În perioada 2021-2022, Dacian Cioloș și-a păstrat poziția de influență pe care o deține în cadrul Parlamentului European, fiind clasat în top 10 de către publicația BCW Bruxelles. Acesta a fost președintele celui de-al treilea grup ca număr de membri din Parlamentul European în perioada 2019-2021, dându-și demisia din funcție pentru a deveni președintele USR PLUS, poziție pe care a ocupat-o timp de 4 luni.

Cei mai influenți eurodeputați - perioada 2021-2022

Sursă: BCW Bruxelles

3. Activitatea europarlamentarilor romani - aspecte privind transparența informațională

Transparența este un principiu important în orice sistem democratic și se referă la disponibilitatea informațiilor privind activitatea instituțiilor cu rol decizional către populația generală. Nu putem discuta de o democrație participativă, de o implicare activă a cetățenilor în procesul

decizional național/european fără o înțelegere deplină a mecanismului complex al formulării deciziilor europene. Încrederea cetățenilor în instituțiile publice este un element cheie pentru buna administrare a intereselor publice și pentru eficientizarea transparenței modului în care aceste instituții funcționează. (Radu, 2020) De aceea, transparența instituțională este esențială în aplicarea conceptului de bună guvernare pentru că reduce incertitudinea și asigură o legitimitate mai mare a instituțiilor în viziunea cetățenilor, care au șansa de a participa în mod activ în procesul de luare a deciziilor.

În cadrul Parlamentului European, principiul transparenței este aplicat cu celeritate, deoarece instituția reprezintă toți cetățenii Uniunii Europene oferind o varietate de instrumente prin care orice persoană interesată poate consulta activitatea europarlamentarilor, astfel, prin accesul liber la documentele Parlamentului asigurându-se validarea legitimității activității de lobby. (Parlamentul European, 2022)

Comunicarea on-line este un element-cheie atunci când vorbim de transparență și creșterea vizibilității, iar majoritatea europarlamentarilor români fac eforturi pentru a disemina informațiile privind activitățile pe care le desfășoară în cadrul instituției europene cât mai aproape de cetățeni folosind pagini de internet, bloguri, website-uri, rețele de socializare (Facebook, Twitter), sau canalul Youtube. Paleta de teme dezbătute de aceștia este una variată, de interes național și european. Fie că au fost puse pe tapet subiecte ca aderarea la spațiul Schengen, strategia pentru Dunăre și Marea Neagră, promovarea integrării Republicii Moldova și Ucrainei în UE, atragerea de fonduri europene pentru o mai bună eficiență energetică, pentru sprijinirea antreprenoriatului, a educației, a sistemului de sănătate și a agriculturii, sau au fost sprijinite politici de tineret la nivel european și s-a încercat eliminarea politicilor de austeritate, toate aceste măsuri au avut la bază păstrarea valorilor democratice ca, statul de drept, drepturile omului, toleranța, solidaritatea, sustenabilitatea, subliniindu-se încă o dată plus valoarea acestei importante instituții europene.

Concluzii și recomandări

Gândită ca un punct de plecare pentru un studiu mult mai aprofundat, lucrarea încearcă să facă o sinteză a activității delegației române din Parlamentul European, activitate care, chiar dacă nu este lipsită de

controverse și limite arată că influența României în Parlamentul European este în continuă creștere, elaborarea de strategii unitare în conturarea legislației europene având un impact nu numai asupra politicii românești ci și asupra întregului mecanism de formulare a politicilor europene.

În calitate de raportori, vice-președinții sau coordonatori ai grupurilor politice, majoritatea europarlamentarilor români au dovedit că pot reprezenta atât interesele naționale cât și identitățile europene într-un spirit constructiv și deschis devenind actori activi ai consolidării principiilor guvernantei europene.

Recomandările în vederea fructificării la maximum a valorilor PE includ o mai bună consultare și colaborare între europarlamentari indiferent de coloratura politică, între aceștia și publicul larg, respectând principiul subsidiarității, tocmai pentru a eficientiza procesul de transparență decizională și de a face ca oportunitățile europene să fie folosite într-un mod cât mai dinamic.

Bibliografie

1. Consiliul Uniunii Europene, 2022. *Procedura legislativă ordinară*. [Online] Disponibil la: <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/decision-making/ordinary-legislative-procedure/> [Accesat în 17 07 2022].
2. EurActiv, 2019. *Europuls: Ghidul Alegătorilor Români Informați | EurActiv*. [Online] Disponibil la: <https://www.euractiv.ro/eu-elections-2019/europuls-ghidul-alegatorilor-romani-informati-14552> [Accesat în 20.07.2022].
3. Europa Liberă, 2022. *Eurobarometru | Câtă încredere au românii în instituțiile europene*. [Online] Disponibil la: <https://romania.europalibera.org/a/eurobarometru-statistici-rom%C3%A2nia/31911658.html> [Accesat în 20 07 2022].
4. Europuls, 2014. *Actor pasiv sau proactiv. Cum sunt reprezentate interesele românești la Bruxelles?*, s.l.: Europuls.
5. Europuls, 2019. *Ghidul Alegătorilor Români Informați*. [Online] Disponibil la: <https://www.europuls.ro/wp-content/uploads/2019/05/Ghidul-alegatorilor-informati-26-mai-2019.pdf> [Accesat în 18 07 2022].
6. Filloreanu, R., Popescu, I., Sincă, G., Kanovici, Ș., Iordache, L., Brosser, (2014), *Europarlamentarii la raport: Cum se reprezintă în Europa? Legislatura 2009-2014*. Volumul IV ed. București: Institutul European pentru Democrație Participativă, QVORUM.

7. Fundația Robert Schuman, 2022. *Istoria Parlamentului European*. [Online] Disponibil la: <https://elections-europeennes.robert-schuman.eu/en/history/> [Accesat în 15 07 2022].
8. Parlamentul European, 2022. *Deputații români în Parlamentul European*. [Online] Disponibil la: https://www.europarl.europa.eu/romania/ro/eurodeputatii_romani.html [Accesat în 20 07 2022].
9. Parlamentul European, 2022. *Transparență și etică*. [Online] Disponibil la: <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/en/transparency> [Accesat în 19 07 2022].
10. Radu, B., (2020), Încrederea cetățenilor în instituțiile publice. O perspectivă teoretică. *Revista Transilvană de Științe Administrative*, pp. 73-75.
11. Săgeată, R., (2014), *Uniunea Europeană. Evoluție, Economie, Strategii de dezvoltare*. [Online] Disponibil la: https://www.researchgate.net/publication/281966940_Uniunea_Europeana_Evoluție_Economie_Strategii_de_dezvoltare [Accesat în 20 07 2022].